

нює при втраті тощо. Всі учасники повинні з'ясувати наявність транзитних рахунків при обліковій технології у кожному департаменті або підрозділі та облік операцій із ними. Вияснюється підпорядкованість між департаментами банку.

Етап 2. Порівнюються умови ходу симуляції з затвердженими Положеннями банку, фактичними ситуаціями по обліку карток, що підтверджені первинними документами і регістрами банку. Порівняння відбувається на основі висновків, зроблених студентами самостійно. Останній крок в симуляції — оцінка її результатів викладачем даної дисципліни.

Таким чином, симуляція, що впритул наближена до умов реальної діяльності банків, змушує студентів діяти на практичному рівні. У професійній освіті це найефективніший спосіб формування вмінь майбутніх спеціалістів.

Управлінські ігри виникли як один з методів розвитку вмінь керівників приймати оптимальні рішення. Особливістю названого методу є те, що ігри використовуються для формування або вдосконалення вмінь приймати рішення за відносно короткий час і в умовах конкуренції гравців, які мають різні рольові цілі. Командам пропонуються для аналізу ситуації, які потребують складних управлінських рішень, що стосуються всіх сфер діяльності банку — Департаменту платіжних систем, Головного операційного управління, Департаменту стратегії та планування діяльності банку тощо. Наприклад, управлінська гра «Облікова технологія відкриття дебетової картки». Цей метод вимагає від учасників (представників банківських департаментів) визначення цілей гри, передбачення розвитку ситуації (неправильний облік відкриття картки), вибору стратегії дій, прийняття кількох оперативних рішень.

*Семенченко Ю. К., канд. екон. наук, доцент,
кафедра обліку в кредитних і бюджетних установах
та економічного аналізу*

ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИГЛЯДІ ТРЕНІНГУ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ «ОБЛІК В БАНКАХ»

Удосконалення технології навчання за дисципліною «Облік в банках» для бакалаврів спеціальності «Облік і аудит» Обліково-економічного факультету базується на впровадженні такого методу, як тренінг на практично-семінарських заняттях. Тренінг — це запланований процес модифікації ставлення, знання та поведін-

кових навичок того, хто навчається (в даному випадку студентів), щоб досягти ефективного виконання в одному виді діяльності або в певній галузі. В діяльності навчального закладу тренінги спрямовані на розвиток здібностей індивіда й задоволення поточних і майбутніх потреб університету, зокрема потреб кафедри обліку в кредитних і бюджетних установах та економічного аналізу випустити бухгалтерів банків із практичним досвідом.

Тренінг-цілі можуть формулюватися на основі потреб і прагнень майбутнього фахівця з обліку і аудиту, кваліфікації магістра з програми «Облік і аудит в управлінні банками», розвитку його само довіри, гнучкості, базових навичок. Крім того, що тренінг має суспільне й організаційне значення, він може задовольняти й особистісні потреби індивіда.

Системи тренінгу в практиці кафедри чітко скоординовані для того, щоб навички прикладного характеру, наприклад, обліку будь-якої операції банку, отримані раз могли бути використані в усіх відділах Департаменту обліку і звітності банків України.

У моделюванні тренінгу з дисципліни «Облік в банках» під назвою «Облік викрадених цінних паперів банку» можна виділити кілька складових:

I. Пояснення. Викладач надає інформацію щодо існуючих портфелів цінних паперів у банках, методики бухгалтерського обліку різних операцій із цінними паперами, в тому числі придбання, випуск, продаж, погашення, вибуття, зокрема викрадення.

II. Демонстрація. Показ можливостей використання знань. Для цього в навчальній групі студенти розбиваються на 5—6 малих груп кількістю 4—5 членів із визначенням ролей (це групи психологічного комфорту, у яких кожен учасник відіграє свою особливу функцію — посаду банку).

Студенти самі розробляють і обґрунтовують доцільність операцій, що використовуються при даній ситуації. Це наочне відображення процесу викрадення цінних паперів із банку, інвентаризації сховища після крадіжки, звірка наявності цінностей із даними бухгалтерського обліку, відображення методики обліку викрадених паперів від їх придбання до вибуття із банку. Всі процеси відбуваються за допомогою різних технічних і відео засобів, таких як ноутбуки, проектори та роздатковий матеріал.

III. Імітація правильних дій представників банку: Головного бухгалтера, Завідуючого касою, Контролера, представника органу, що проводить судово-бухгалтерську експертизу. Основним у цьому пункті є визначення дій кожного учасника щодо перевірки бухгалтерського обліку і документообігу за операціями.

IV. Закріплення. Презентація тренінгу студентами і підведення підсумків тренінгу комісією із викладачів кафедри.

Тренінг передбачає, що кожен учасник групи має продемонструвати вміння самостійно виконувати практичні дії. Для цього потрібно виділити додатковий час, окреме заняття. Тренінгові форми роботи базуються на використанні одного основного методу — сюжетної гри, при чому в кожній малій групі сюжет може бути різним. Окрім «Облік викрадених цінних паперів банку» теми можуть бути «Облік відкриття позикового рахунку клієнту банку», «Облік продажу депозитного сертифікату фізичній особі», «Облік придбання меблів для власних потреб банку» тощо.

*Семеняка А. А., асистент,
кафедра обліку підприємницької діяльності*

РОЛЬОВІ ТА ДИДАКТИЧНІ ІГРИ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ІНТЕРАКТИВНОЇ МЕТОДИКИ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Найважливішими завданнями реформування освіти в Україні є підготовка освіченої, творчої особистості та формування її фізичного й морального здоров'я. Вирішення цієї проблеми передбачає психолого-педагогічне обґрунтування змісту й методів навчально-виховного процесу.

Сьогодні вищі навчальні заклади готові впроваджувати сучасні педагогічні технології, популярними серед яких є комп'ютерне та дистанційне навчання, навчання із залученням інтерактивних методик, навчання за технологією тренінгу. Педагоги, психологи, методисти фахових дисциплін відчують потребу у впровадженні таких методик, які б допомогли реалізації особистісного підходу до студента. Саме такий підхід є одним із найважливіших принципів організації навчально-виховної роботи. Впровадження інтерактивних методик у викладання фахових дисциплін дає змогу докорінно змінити ставлення до об'єкта навчання, перетворивши його на суб'єкт. Студент стає співавтором лекції, семінарського заняття тощо. Підхід до учня, який знаходиться у центрі процесу навчання, ґрунтується на повазі до його думки, на спонуканні до активності, на заохоченні до творчості, добре відомий ще з праць Л. Виготського, П. Гальперіна, В. Шаталова, В. Дяченка, С. Шевченка, Ш. Амонашвілі та ін. Він полягає насамперед у підвищенні навчально-виховної ефективності занять,